

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.3. Et præteriens. Non mouent Christum lapides, vt Moysem, sed nec te mouere deberent, sicut nec aquæ amaræ mulierem viro fidelem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

XIV. Cur miraculum hoc ceteris præfulgeat? Obiectio.

Matth. 11. Luc. 11. 14.

Tob. 5. 12.

Isa. 55. 5.

Matth. 11. 5. Luc. 7. 21.

Matth. 11. 30.

In cap. 6. Matth.

Matth. 23. 14.

manifestarentur opera Dei in illo.
 Dicitur mihi (amabo) colorum Domine, & Magister expertissime, nunquid opus hoc ceteris tuis omnibus palmam eripit excellentius. Numquid hoc vnicum reliquis præponderat? Quid hoc præ ceteris habet eminentius? Alia noui ego quæ videntur insigniora, & in quibus tua relinquit potentia manifestius. Si visum hic coeco largitus es, in mentem tibi veniat, quod aliis coeco lumen restitisti: qui nedum coecus erat, sed & surdus & mutus, de quo Dominica terra differimus. Si mirabile sit hoc lumen largiri coeco, sicut hic factum obstupescimus, an non dare vitam quattuorcento mortuo multo mirabilius, qui nimis aptus est ad recipiendum visum, quandoquidem non solum deest illi habitus, sed etiam potentia quam habet cæcus, cum illi primum eius desit principium, anima scilicet & vita, & illa vni concedens pariter cum illa con eis & potentiam & habitum videndi? Si iusto libramine perpendas, visum rem esse maioris estimationis, sine quo nullum est homini gaudium, ut testatur cæcus Tobias: multos alios coecos illuminasti, fuitque hoc tibi opus adeo familiare, ut velut primum, Isaïas in tuæ personæ prædixerit testimonium: *Tunc aperientur oculi caecorum: & quotidie perficeres.*

Quando suos ad te Ioannes discipulos destinabat legatos à te plenius instruendos, in momento temporis cæcis pluribus donasti visum: sic ut dicere potueris: *Cæci vident.* Scribit Diogenes, quod Iesu ad mare Galilæe accedenti curandos turbæ obtulerint omnigenos infirmos, nominatim vero cæcos: *Et accesserunt ad eum turba multa habentes secum: mutos, sæcos, claudos, debiles.* In Græco ponitur vox *κωποδς*, quæ ex mente D. Hieronymi significat mutulos, manibus, brachijs, pedibusque truncos: *Et alios mutos, & sanauit eos, ita ut mirarentur turba, videntes mutos laquentes, claudos ambulantes, & cæcos videntes.* Egressus de Capharnaum binos cæcos illuminauit opem ab eo supplices expostulantes. Hierosolymam profectus per Hiericho transiens populo ad spectaculum accurrente coeco lumen impertitus est, & egrediens inde, duos alios visum implorantes deprecatus. Ipso die Palmarum morti proximus, vitæ finem imponere voluit signorum operatione, ut eorum multitudo, & celeberrima operatio in templo fuisse videatur, multos illorum visui restituit, non parum stupentibus Principibus ac Sacerdotibus: *Accesserunt ad eum cæci,*

& claudi in templo, & sanauit eos. Itaque magis quotidianum Christi prodigium, primo loco ab Isaïa statutum, illuminatio fuit coecorum, quos binos & binos, multos & multos illuminauit.

Quid igitur in hoc hodierno opere ita præclarum ac singulare, ut dicat Christus, quod illud perficiens sua velit opera manifestate, suam proferre potentiam suamque iactare sapientiam: *Ut manifestentur opera Dei in illo?* Quod est hoc opus, in cuius gratiam ut video D. Ioannes vel illud exponere, quod præmiserat: *Lux in tenebris luceat:* Absque illo dubio magna, necesse est, in se signum hoc, Sacramento concludat, quinimo ea de causa illud tanta singularitate, tot tamque varijs describit Evangelista circumstantijs, ut nobis idem illa confirmet. Quandoquidem nec vnum tota à mysterio vacuum apponatur, tantaque sunt, ut D. Augustinus impossibile indicet vno die, licet transcurat, illa omnia ponderare: *Quam se uniuersum pro dignitate pertinet esse conetur, singula considerans, non sufficit dies.* Nos autem leuiter, & quædam solummodo perpendemus, quæ nobis deo exponat. Hoc primum: *Lux in tenebris luceat, secundum: Et tenebram non comprehenderunt:* quibus totum continetur Evangelium.

§. 3. Et præteriens. Non mouent Christum lapides, ut Moysen, sed nec te mouere debent, sicut nec aqua amara mulierem vitio fideliem.

Et præteriens vidit hominem cæcum. Primam partem exorditur D. Ioannes; quæ ratione lux in tenebris luceat, sequæ manifestet: *Lux in tenebris luceat.* Disputabat Redemptor nos in templo: cum Principibus ac Sacerdotibus, illudque dum agitatur, p. n. h. e. m. quo diuine suæ personæ declarabat æternitatem, dicendo: *Amen dico vobis: Antequam Abraham fieret, ego sum:* Ecce lapides colligunt Iudæi Christum lapidaturi, ipsæque perirent. Illos Saluator lapidibus armatos deseruit, & abscondens se ab eis eo modo quo Dominica proxima dicemus, exiit de templo: *Iesus autem abscondit se, & exiit de templo.* Egressus igitur festino passu substitit, coecum contuens ad templi valvas stipem mendicantem: sic eum colligit D. Chrysostomus, ex eo quod Evangelista refert populum dixisse: *Nonne hic est, qui sedebat, & mendicabat?*

D. Aug. Tract. 44. in Ioan. Tom. 1. Ho. 56. in Ioan. Hoc

I. Hoc opere nos Christus illuminat, primò:
 veram suam manifestans naturam humanam,
 qui, sicut homo solet, lapidari fugit, secedit, &
 se ab inimicis abscondit. Secundò: declarat
 obedientiam, quam factus homo Patri suo ex-
 lecti seruabat inuolantam, sic vt eum nec la-
 pidum imber, nec furor inimicorum, nec per-
 secutionis acerbitas deterreat nec ab implendo
 Patris sui præcepto reuocent timore percul-
 sum. Quantum noui declarat nobis Euangeli-
 sta visionem illam equitis illius equo albo infi-
 dentis, cui nomen erat Fidelis: *Ece equus albus,*
& qui sedebat super eum uocatur Fidelis. Hunc
 equitem Christum intelligo: equum autem
 candidum, sanctissimam eius humanitatem,
 in qua apparebat verus homo, & vt talis for-
 midat, fugitque lapides. Porro nomen, erat
 illi *Fidelis*, cum fides sit ei adeo inconcussa, vt
 enim ab incepto debitoque muuere nec lapides
 dimoueant, nec hostium deterreat acerbitas,
 nec rabies detorqueat sensillimæ persecutionis.
 Hoc volebat Apostolus epitetho Christum me-
 ditaremur, nempe: *Considerate Apostolum &*
Pontificem confessionis nostræ Iosum, qui fidelis est
ei, qui fecit illum, sicut & Moyses in omni domo
eius. Christum pendere Patri suo fidelissi-
 mum, quem vt Moysen delegauit, imò Moysen
 dignitatem: *Amplius enim glorie iste, præ Moysen*
dignus est habitus. Fidelis Deo Moyses fuisse
 commendatur, Christus attamen multo fide-
 lior: etenim si Moyses Dei præceptum fidelis
 obseruauit, verumtamen vel semel infidelitatis
 errore lapsus est, dum populi se manibus timeret
 lapidandum, ex quo tantam contraxit turba-
 tionem vt præcipiente illi Deo, petram ascende-
 ret, illi nuntium ex Dei nomine iatus, illa-
 que aquas funderet, quo Deus non parum glo-
 rificaretur, non hoc ipse compleuerit, sed virgâ
 silicem percussit, quadam disidentie specie per-
 turbatus: hoc etenim Dauid de eo cecinit: *Exa-*
ius est Moyses propter eos. Hoc ita moleste Deus
 accepit, vt in poenam eius, & ipsum, fratremque
 Aaron, morte mulcitar: *Quia non credidistis*
mibi, vt sanctificaretis me coram filijs Israel. Ecce
 Nos mihi fidem adhibuistis, nec integram præ-
 ceptis meis fidem seruastis timore perterriti la-
 pidationis.

Fuit multò probator Christi fidelitas, qua
 Patris sui mandata constans impleuit: quia vt
 ipse declarat, & nos heni probauimus, quidquid
 illi Pater faciendum iniunxerat perfecte com-
 pleuit: *Opera quæ dicit mihi Pater, ut perficiam*
ea, ipsa, opera quæ ego facio. Inter illa prætulit

III. ceci huius illuminatio. Integerrimam eius pen-
 de obedientiam: quamuis enim armatas Christi
 videat lapidibus Iudæorum manus, & ipsos constans
 saniori contra eum furore commotos, quam obedi-
 eorum Pater olim in Moysen insurrexerat, tia.
 non ideo ab implendo desistit. Patris mandato,
 Domine, hic ne ad portam sistis in limine? Vi-
 den' contra te in eorum manibus, lapides, qui-
 bus de templo egressi, foris exequentur, quod
 iurus templi ueneratione detenti distulerunt?
 Vade, respondit Dominus: *Me oportet opera-*
ri opera eius, qui misit me. Hoc mihi iniunxit
 Pater; non deero, lapidibus licet imperant me
 operantem. Lucet his in tenebris perfecta
 Christi obedientia, probatque fidelitas. In hoc
 similiter apparet, quam imperfecta sit tua,
 quandoquidem vel minimum contra te constur-
 gens, ilico ab implendo Dei præcepto eiusque
 obsequio te retrahat; formidolosum. Ob vel
 leuissimum impetum ieiunia, confessiones, & Tua in-
 sacras negligis communiones, vnicum ver-
 delis o-
 bum asperè ab alio tibi improperatum ita te bedictia.
 grauius exacerbat, vt charitati, quam Deus
 præcipit, deficias inobediens. Necessitas que-
 dam, qua premeis, exigua, te à bonorum ope-
 rum proposito detinet reuocatque languen-
 tem. Hoc vnicum est fidelitatis animæ sigillu,
 qua Deo seruit, vt nihil eam ab implendo Dei
 præcepto dimoueat, postitque cum A. ostolo ro-
 dum prouocare mundum dicens: *Quis nos se-*
parabit à charitate Christi? Certus sum, quia ne-
quò mors, neque vita. Perit nos separare à
charitate Dei. Si verò à charitate rota, lex pen-
 deat, nihil erit, quod illam ab eius dimelle re-
 terit implerone.

Familiariter notum est petrenne miraculum, 7
 de quo die Sabbati diximus quod Deus in ve-
 teri lege per zelotypiæ sacrificium operabatur. Sacrificiū
 Si quando maritus in dubium reuocaret, xpo. zeloty-
 ri suæ fidelitatem, statuit, vt sumeret Sacerdos, pia pro-
 vas aqua plenum amantissimâ (quam vocari vo-
 lebat *Sanctam*) illamque bibendam, mulieris ani-
 propinaret. Si adulteriij noxia esset, ilico pedes man-
 eius ac brachia obstupescerent ac enervaban-
 tur vt illa mouere nequiret, & ipsa aqua steri-
 lis reddebatur & proles infertunda. Porro si
 thalami castitatem pudica seruasset, marito-
 que fidelis honesta permanisset, aprior red-
 debatur, pedes manusque agrens, prole bene-
 dicebatur, concipiens parientique filios. Efficacis-
 simum viro fidelitatis, vel infidelitatis argu-
 mentum aquarum effectus amaricantium. Ani-
 mam sibi Deus deposauit per fidem in baptismo,
 teste

Ose. 1. 76. esse Propheta Osea: intuit autem illa integram Deo servare fidelitatem, nulli alteri nisi ipsi, cordis sui; et mittens habitaculum. Plures lugemus animas adulterij criminis reas, quae Deum ejurantes, rationem, mundum, carnisque admittunt: bona Deo afferunt, dantque verba, sed manum cor, ut alias diximus, & Psalmes exposuit: *Dixerunt enim in ore suo, & lingua sua: mentiti sunt ei: cor autem eorum non erat rectum cum eo, nec fideles habiti sunt in testamento eius.*

Pf. 77. 38. *Non lo vis an anima tua probatam Deo fidem custodiat, an vero de adulterio iulle possit accusari? Attente quem in te effectum habeant aquae amarae, persecutiones, adversitates, arumnæ, paupertas, lapides: etenim mos est scripturae eadem per illas indicari, per illas volent diabolus ut lob probaretur fidelitas. Deo superbus objicit: ne tanti feceris & Domine servum tuum lob: non enim autem id omne est, quod lucret, an illum gloriaris servum tibi esse fidelissimum? Quid hoc tanti faciendum, quod dicat, inique iusta compleat, sed nec in minimo mandata tua transgrediatur: quandoquidem illum opibus, filiis, ac valetudine circumcingas? Tu vallasti eum, ac domum eius, vineamque substantiam per circuitum: operibus manuum eius benedixisti. Si mihi licentiam indulseris, testatum tibi faciam eius in fidelitate tibi debita defectum. Propinemus illi calicem amarum, arumnas illi immitte, & videl is, quam cito à tuo obsequio, laudibusque ingratus resiliet: *Extende paululum manum tuam, & tange cuncta qua possidet nisi in faciem benedixerit tibi:* Hanc tibi, respondet Deus, concedo licentiam. Aggreditur illum diabolus, & hauriendum illi calicem offert tot amaris opplerum aquis, ut opes illi diripiat, filios enecet, valetudinem infirmet, eumque ut lèpre congeriem, & putredinis etimulum eiciat ad sterquilinum. Scominibus ab vxore excipitur, amici eius, qui virum consolari debuerant, illum assurgunt, suis rationibus verbisque persequuntur. Modo videamus, an aquis illis amarissimis, manus pedesque obstupescant, lingua obmutescat ad Dei laudes celebrandas. Saran lob contemplantur; sed videt eum aedum à Dei cessare laudibus, le à eas tantò decantare animosius, quanto per diabolum Dei permissu torquetur accerbis: *Dominus deus, Dominus adhibuit &c. Sit nomen Domini benedictum. Insuperationem quam cepi tenere non à seram. Etiam si occideris me, in ipso sperabo. Nunc igitur, ita aunc inquit da-**

VI. Tribulationes qualis quisque sit, ostendunt.

Zob 1. 10.

VII. Iob his examinat.

Zob 1. 21.

Zob 17. 6.

bolus me faceret à lob esse superatim, Anima, quæ talibus afflictis malis, non solum sua non non omittit pietatis exercitia, sed etiam tanto ferventius Dei præceptis obtemperat, quanto calamitatibus diuinis exercetur: hæc sponso suo fidem quam debet, integram servare perhibetur.

Eodem argumento testatum fecit Deus Abraham Gen. 22. hæc fidei aciem: *Tentavit Deus Abraham.* Num VIII. igitur tentat Deus? Vtique responderet Diu. Augu. Abraham sibi, Non ut ipse res noscat: etenim prius novit similiter omnia, sed ut te ipsum tu cognoscas, & novis tentatur. bi persuadeas te Deo tam fideliter adhaerere, Ser. 72. de quam tu ipse gloriaris. Sic olim audio loquentem temp. e. tem populo Moyses: *Tentat vos Deus vestrarum Deum 13. 3. palam fiat, utrum diligatis eum.* Qua ratione Vide Rom. mundo constabit Abraham servum esse Deo si 26. 8. 9. delissimum, eumque nec in minimo à debita Deo desistere obedientia tentetur: *Tentavit Deus Abraham.* Et quomodo calicem illi propinando omni felle amariorum: *Tolle filium unum, quem diligit Isaac, & offer illum, &c.* Hæc ea verba sunt, quæ singula, vel ut pugio acutissimus, paterina transodiunt viscera sic Origenes. Quid agit Abraham? An illi manus, & pedes languent elumbes, an obtorpuit aecidia? Minime geritum. Imo potius haustus illis aquis amarissimis quæ auior sit & diligentior: ilico in ipsis noctis tenebris celer euolat, ipse iumentum sternit, etenim ut opinatur D. Chrysolom. de senorum alacritate diffidebat: sibi comite iter peragat triduanum, mille cor habens clavis corham. Quis plura? camifex ipse pater vngenti sui stringit gladium, istumque super colli nudis librat impertentus. Siste gladium, clamat de celo Deus: quod enim intendebarum, iam peractum est, nimirum ut toti pateat mundo constantissima tua mei gratia fidelitas: quam nec amor filij revocavit, nec perdenda metus posteritatis enervavit: *Quia non pepereristi vngentis tuis propter me, &c.* Nunc cogit nos quod timeas Domnam. Ex quo sompni Margéhias hæc sententiam: *Abraham nonne in temptatione inuentus est fidelis?*

Intuere David servum Deo fidelissimum. 8. 40. *Quis sicut David fidelis?* & liquidò patet ex aquis 1. Mach. 2. amarissimis, quas bibit quantas ipse commemoratur. *Intraverunt aqua usque ad animam.* 1. Reg. 22. *meam.* Quomodo hæc? *Multiplicati sunt super 14. capillos capiti meo, qui obdormi me gratis.* Cor. 1. 8. 2. *tati sunt, qui persecuti sunt me inimici mei in his.* IX. Tu vero quomodo te his suffocatus habuisti? Hic David Numquid Dei sermo terga vertisti? Patientiam vid ad abie. in uagatur

abieisti? vindictam sumere propofuisti? Abfit
omnino, eo ipfo feruire Domino itudui diligen-
tius: Propter te iustitias opprobrium operatus: confu-
faciem meam. Zelus domus tue comedit me & opor-
tu in teinatio animam meam. Populi vestimentum
memi cilectum. Laudabo nomen Domini canitica,
X. *Et magnifico eum in laude.* I fidem nobis pro-
ponitur Apostolus Paulus sua erga Deum fide-
litate constantissimus aquas eduens amarissi-
mas aduersitatum, sed nec pedem retro vertens
Paulus ab illis superatus, et eius nos vestigia imitemur.
*Imitatores mei estote illis loquuntur, quos varijs,
durisque videt exerceri tribulationibus, atque
acerbioribus probari laboribus Domino fidelis-
simus predicatur Apostolus, quem ille sanum
miseri Apostolum, & egregie telaram reliquit
1. Tim. suam fidelitatem, unde sic ait: Gratias ago ei qui
1. 12. me confortauit Christo Iesu Domino nostro: quia
fidelem me existimauit, id est declarauit, & proba-
uit, & manifestauit ponens in ministerio. Noueri-
mus, ut dicit quoddam illum fidelem declarauit, ra-
lemque conprobauit ponens in ministerio dum
enim eum vocatur, ut vas esset electiois, & ait
2. Cor. 9. Ego ostendam illi quanta oportet ei eum pro nomi-
ne meo pati. Ipse Dominus, qui sibi Paulum in
16. seruum elegerat fidelem, voluit illum, & proba-
te, & declarate ut talem, idque inumeris tribu-
lationibus, quas ille velut aquas amarissimas
1. 2. Cor. 11. 23. preparabat, ut illis exhaustis constantissima illius
omnibus esset manifesta fidelitas. In laboribus
11. 23. plurimis, in carceribus, al uandantibus in plagis supra
modum, in laboribus frequenter. A Iudais, quinquies
quadragena, una manu accipi, ter viginti casus
sum semel lapidatus sum, ter naufragium feci, no-
die & die in profundo maris fui. Et quis non iu-
dicet haustum hunc fuisse copiosum? Et dum
Deum pro tantarum aduersitatum lenamine de-
1. Cor. 11. 23. preatur: respondetur illi. Sufficit tibi gratia mea,
nam virtus in infirmitate perficitur, q. d. nunquam
melius virtutes, quam in temptatione constants pro-
batur: illa namque maiores sumit vires roborat-
tur, & augetur, ut mulier fidelis que sumptis a-
quis zelotypia in sua fidelitatis testimonium,
corponi salute, & virtute concipiendi roboratur
novis viribus melio vigorosior quando Apосто-
lum carceri manciparunt (inquit D. Chrystoso.)
tunc temporis plura magisque obstupenda pa-
trabat miranda: quando in mari naufragium
passus, & tempestate iactatus in regionem eieci-
tur barbaram inhumanam, & inhabitabilem, tunc
eius claritas splendet fortitudo: quando eate-
nis vinculis reuigie trahitur ad tribus al: tunc
iudicem ipsum superatit ex quibus sic Paulus*

infert. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus
meis, et inhabitet in me virtus Christi. Propter
quo d complacet mihi in infirmitatibus meis, in eo
viresco, in necessitatibus, in persecutionibus in an-
gustijs pro Christo. Quam obsecro est hanc vir-
tutis Christi, quam quaerit Apostolus, ut in se in-
habitaret: Indubie est illa Deo fidelitas, atque illi
praefata non potuerunt separare tribulationum:
illa mentis aequalitas hostium suorum nec tur-
bata contradictionibus, nec inanimata perfectio-
tionibus, hanc Christi virtus, utpote veri Dei in
hoc emidenter patebat, quod in eodem semper
esset mare, etque statim hanc eminentiam ytha-
gorici & Platonici Deo adscriperunt, de quo il-
lam Deo propriam laudem predicauerunt, quod
in qualibet occasione castique sibi semper simi-
lis idemque consisteret, & fortis hoc ex Da-
uide sumperat. Tu idem ipse es. In Hebraeo legi-
tur absolute: Tu autem idem semper es Deus idem
ipse, quia nunquam immutatur. Et beatus, qui
nunc Dei praesentia perficitur sic ut perfectus
Dei tributa participant, sic ex illo quod Deo
proprium est magis communicant. Cuius parti-
cipatio eius in idipsum.
In hoc suam Christus diuinam declarauit
virtute, quod nec laboribus, nec aduersitatibus,
in e contumelijs, nec ignominijs, nec plebis in-
eum seditionibus ab illis abstruente, quae sibi ad
Patris sui celestis gloriam faciendam determina-
ra, in hoc similiter sancti illi imitari saragunt,
ut nullis victi casibus aut prosperis, aut aduersis
cedant eaque omittant agere, ad quae per diuinam
eius legem agenda constringuntur. O Christe
mi quam liquido patet te fidelem esse illi, qui te
miseri: Fideles isti, qui misit illum. Totum contra
se Pharisaeorum exercitum conspicit acriter com-
motum lapidibusque armatas eorum manus, qui-
bus illum praefarent, ne vereatis, quod vir-
uerfa hanc eum poterint ab implendo Patris sui
mandato vel puncto quidem dimouere. Domine
mi, ut quid ad porta moraris limina? per hanc
enim egressuri sunt, qui te lapidibus, quos ad
hoc paratos habent, obruent. Hanc festinus ex-
cede, hanc alteri tempori refema opportunitati.
Nequaquam: Me oportet operari opera eius, qui
misi me.
Praefata hanc est tua Christiane fidelitas qui-
nimo ex ea patet, quam tua sit infirma diuine
posse illud de psalterio: Nec fideles habitant in
testamento eius: quilibet enim difficultas aut re-
pugnancia quae tibi occurrerit te ad turpem di-
uina compellit mandati transgressionem. vnum
verbulum, quod tibi aliter dixit, vna ignominia,
qua

XI. Quae sit virtus Christi. XII. Chri- stus suo est fidelis- simus. Pf. 101. 28. Pf. 125. 3. Pf. 77. 37. E. f. 3. qua

na ab alto impeteris, quatuor assium iactura, momentanea voluptas, timor inanis verborum fabularum, mundi praesumptio quod si illatas patienter toleris iniurias, mundus de te dicitur: sit te homine abiectum: terraque filium quod si vanitatibus nuntium remiseris, obiectum tibi sit, te nullius animi vitium: non lapides, sed verba leuia, te a bono retrahunt: & ex eorum esse numero conuincens, quos sic Saluator descripsit: Ad

Euc. 8. 11.

tempus credunt, & in tempore tentationis recedunt: quam diligenter hic singulis mensibus peccata sua confessione expiat, sacram sumit synaxim, ac quotidie Missae deuotus interest sacris conuertuntam si qua offendat eum molestia, si nescio quid nibili perturber, periculum perdendi quatuor asses, quam cito retrocedit, languescit, alteriatur? quid hoc nondum te lapidibus armati prosequuntur: nondum brachia eius in altum sublata: nondum verbera, quibus te feriunt experiris.

Heb. 12. 7.

Nondum usque ad sanguinem respicisti aduersus peccatum, ait Apostolus. Nondum rotas conspicias nouaculis praepeditas in te cum D. Catharina: nondum craticulas ardentibus carbonibus cernis inflammatas, ut D. Laurentius: nondum euaginatam vides gladium carnificis cum D. Barb. nondum rugientes audis, ut D. Ignatius leones: non sibilantes serpentes cum D. Euphemia, & D. Christiana, & illi haec minime exhortuerunt: nec super se irruentia in illos reuocare potuerit ab eo quod Deus illis praecipiebat, & vel mulca, vel pulex, vel pediculus sufficit, ut animo perturberis, ipsique virtutibus tepidus deficias, quae tui sunt muneris, eorumque bombitu sicut Aegypti exanimetis.

§. 4. Et praeteriens. *Christus ut Deus quosdam illuminat, alios in caecitate praeteriens, a quibus transit, sicut de montibus Gellioe pluuiat.*

Et praeteriens Iesus vidit hominem caecum. Ne leuiter hoc verbum duarum litterarum. (Et) transiens, quod scribit D. Euangelista, ut principium & caput huius miraculi, totiusque capituli. Mirum quod tanto corpori caput affigat adeo exiguum, & aedificioram sublimi fundamentum adeo simplex duarum verbum litterarum. Nihil mireris: quamuis enim non nisi duae sint litterae, sufficiunt in ore D. Ioannis, quibus in tenebris illis lucem declarat. Christi diuinitatis, quodque verus sit Deus, cui proprium sit nonnullos illuminare, alios excecicare, vel

caecos transire, in quo eodem notante Euangelista, caelestem illum compleuit Iudaeorum obsecratione, prophetiam: quae tanto stupore ipsos percellit Seraphinos thronum diuinae maiestatis circumcingentes, quos vidit Isaias, ut tale non capientes mysterium, procumbentes Deum adorarent, sibi oculos obuelantes, canentesque *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Christum attende, medium inter Sacerdotes & Pontifices existentes in templo, caecum autem foris extra limina: illos caecos anima & corpore praeterit, eisque diuinae suae personae lucem abscondit: quoad corpus diu enim cum conantur lapidare, eis ne illum viderent visum abstulit: hoc enim indicat D. Euangelista *Iesus abscondit se.* Et in anima: quia non folium cum ille non vident id quod illis Christus fecit, loquitur, quod Deus esset, insuper & eum ut Deo blasphemum & peccatorem insimulant, quod in examinatione miraculi his verbis protestantur: *Nos scimus, quia hic homo peccator est.* Hunc autem in corpore illuminauit, cum illi clarissimos infundat oculos, velut duos lucidissimos soles, & amplius in anima, sui ipsius illius imperitiae cognitionem dicendo: *Ego sum.* Sicut D. Ioa. Christum in medio, coniungens illam Iudaeorum obsecrationem, & huius illuminationem, ostendens, quod *lux lucet in tenebris.* Proprium Deo hoc opus esse dicimus: nonnullos illuminare, alios vero obcecicare: obcecicare dico, non positum, sed suam subtrahendo lucem, quae hinc haec caligine nebulisque tegitur, qua proinde Theologis relinquemus excutiendam: & bene diximus, quod obcecet, eo quod alieni in eius potestatem delictorum suam subtrahens lucem illum deserat obcecatum.

Verbum illud: *Et praeteriens Iesus,* excellens, & asigne declarat opus Saluatoris, qui Principes & Sacerdotes obsecratos deserit, & abit, ut ante hunc caeco appropinquat gradum figit, & moratur, ut illi lumen infundat, oculos illuminet, eorumque lucem restituat: opus Deo referuatum. Quando Redemptor noster apertius voluit diuina exponere opera, mulieris vitium parabola quae domum suam enersit, totamque emundat, singula quaeque proprio resistenti loco decentissime. Hinc mulieri se Christus comparat ille que egerat illud, quod hic agitur, opus esse Deo proprium. Cape hanc similitudinem: quando quis domum suam ingreditur, cunctaque cernit indelito loco consistere cum eius studeat ornatum debitaque compositioni, singula quaeque suo restituit loco: quocirca quod supra positum inueniat, infra collocat, & quod erat infra, extollit altius,

I. Christus ut Deus quosdam illuminat, alios vero de-
II. Illu-
tio o-
pus
Deo
pro-
priu.
III.
Simili-
tudo.